

15 Αυγούστου 2019

Χατζιδάκις και Θεοδωράκης κλαίνε αγκαλιασμένοι στη σκηνή του θεάτρου

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Θεολογία και Ζωή](#)

Πριν από 57 χρόνια, το καλοκαίρι του 1962, ο Μάνος Χατζιδάκις ανέβαζε στο θέατρο «Μετροπόλιταν», της λεωφόρου Αλεξάνδρας, την «Οδό ονείρων».

«Κάθε κήπος έχει /
μια φωλιά για τα πουλιά./
Κάθε δρόμος έχει /
μια καρδιά για τα παιδιά./
την αγάπη για ντροπή».
Μα κυρά μου εσύ, /
σαν τι να λες με την αυγή /
και κοιτάς τ' αστέρια /
που όλο πέφτουν σαν βροχή. /
Δως μου τα μαλλιά σου /
να τα κάνω προσευχή, /
για να ξαναρχίσω /
το τραγούδι απ' την αρχή. /
Κάθε σπίτι κρύβει /
λίγη αγάπη στη σιωπή. /
Μα ένα αγόρι έχει /
την αγάπη για ντροπή».

Πριν από 57 χρόνια, το καλοκαίρι του 1962, ο Μάνος Χατζιδάκις ανέβαζε στο θέατρο «Μετροπόλιταν», της λεωφόρου Αλεξάνδρας των Αθηνών, την «Οδό ονείρων». Η παράσταση αποτέλεσε από την αρχή ξεχωριστό καλλιτεχνικό γεγονός. Παραμένει μέχρι σήμερα μια από τις πιο εμπνευσμένες στιγμές του συνθέτη. Ο δίσκος που προέκυψε ήταν συγκλονιστικός.

Αλλά κι ένα κορυφαίο αποτέλεσμα συνεργασίας σημαντικών ανθρώπων. Θεωρήθηκε ως μια απόπειρα ανανέωσης της επιθεώρησης για την οποία με τον Χατζιδάκι συνεργάστηκαν ο Αλέξης Σολωμός στη σκηνοθεσία, ο Μίνως Αργυράκης στα σκηνικά και τα κοστούμια και ο Μανώλης Καστρινός στη χορογραφία. Πρωταγωνιστούσαν ο Δημήτρης Χορν, ο οποίος απέδιδε τον εμβληματικό «Ηθοποιό», η Ρένα Βλαχοπούλου, η Μάρω Κοντού, η Ζωή Φυτούση, ο Λάκης Παππάς, ο Γιώργος Εμιρζάς, ο Γιώργος Κωνσταντίνου και άλλοι νέοι -τότε- ηθοποιοί.

Χόρευαν ο Μανώλης Καστρινός και η Χρυσούλα Ζώκα. Έκτακτες εμφανίσεις πραγματοποίησαν η Αλίκη Βουγιουκλάκη, η Νάνα Μούσχουρη και ο Ευγένιος Σπαθάρης με τον Καραγκιόζη του.

Το ομώνυμο τραγούδι -μια εκπληκτική ευφυΐας μπαλάντα- απέδωσε ο νεότερος εκείνη την εποχή Γιώργος Μαρίνος, ο οποίος θυμάται ότι ο Χατζιδάκις, που έγραψε και τους στίχους, του το είχε υποσχεθεί, αλλά δεν έλεγε να το φέρει στις πρόβες. Τελικά την παραμονή της πρεμιέρας -κάπου τον Ιούνιο του 1962- ο Χατζιδάκις το είχε έτοιμο. Ο Μαρίνος, που αμέσως κατάλαβε ότι η αναμονή και η αγωνία άξιζαν τον κόπο, το τραγούδησε στη σκηνή έχοντας κάνει μία μόνο πρόβα. Μια αναμονή και μια αγωνία που δικαιώνονται μισόν αιώνα τώρα, αποκαλύπτοντας τα καλύτερα στοιχεία του εαυτού μας, όταν από το μικρόφωνο ενός κινητού ψιθυρίζουμε στον ίδιο μας τον εαυτό «Δωσ μου τα μαλλιά σου να τα κάνω προσευχή...».

«Όμορφη πόλη /
φωνές μουσικές /
απέραντοι δρόμοι /
κλεμμένες ματιές. /
Ο ήλιος χρυσίζει /
χέρια σπαρμένα /
βουνά και γιαπιά /
πελάγη απλωμένα. /
Θα γίνει δικιά μου
πριν έρθει η νύχτα. /
Τα χλωμά τα φώτα /
πριν ρίξουν δίχτυα /
θα γίνεις δικιά μου»

Την ίδια εποχή, το καλοκαίρι του 1962, στο θέατρο «Παρκ» της Αθήνας, στην ίδια γειτονιά, στη λεωφόρο Αλεξάνδρας, ανεβαίνει η «Όμορφη πόλη». Επιθεώρηση με μουσική και τραγούδια του Μίκη Θεοδωράκη. Τα κείμενα ήταν του Μέντη

Μποστατζόγλου (Μπόστ), η σκηνοθεσία του Μιχάλη Κακογιάννη, τα σκηνικά του Βασίλη Φωτόπουλου και οι χορογραφίες του Βαγγέλη Σειληνού. Πρωταγωνιστούσαν οι αδελφές Καλουτά, ο Ανδρέας Ντούζος, η Σμαρώ Στεφανίδου, η Μαρία Κωνσταντάρου, ο Γιάννης Μαλούχος, η Ελένη Προκοπίου, η Κατερίνα Γώγου, ο Κώστας Ρηγόπουλος και σε πρώτη εμφάνιση η Μάρθα Καραγιάννη. Το έργο είχε δύο μέρη: Στο πρώτο, οι πρωταγωνιστές συνεπικουρούμενοι από την Γιάννη Βογιατζή και τη Γιοβάννα τραγουδούσαν κομμάτια του Μίκη σε στίχους του Μποστ, γραμμένα ειδικά για την παράσταση. Στο δεύτερο, υπήρχε μια σειρά νέων δημιουργιών του Θεοδωράκη σε στίχους Δημήτρη Χριστοδούλου και Ερρίκου Θαλασσινού, με ερμηνευτές τον Γρηγόρη Μπιθικώτση και τη Ντόρα Γιαννακοπούλου, η οποία κρατούσε και ρόλο ηθοποιού. Το τραγούδι «Όμορφη πόλη», από τον κύκλο «Λιποτάκτες», ήταν ήδη γνωστό. Αποτέλεσε την έμπνευση για τον τίτλο της παράστασης, ενώ ακούγονταν ως ορχηστρικό και χορογραφημένο χωρίς λόγια, τα οποία έτσι κι αλλιώς σιγοψιθύριζαν οι θεατές. Τους μουσικούς επρόκειτο να διευθύνει ο Θεοδωράκης, κάτι που στην πράξη δεν έγινε. Μετά τη γενική πρόβα ο συνθέτης έφυγε για το Παρίσι, όπου είχε κινηματογραφικές υποχρεώσεις, ενώ εκεί αρρώστησε σοβαρά και νοσηλεύθηκε σε σανατόριο, πρώτα στο Essex της Αγγλίας και μετά στην Πεντέλη. Μια απουσία που είχε αρνητικές επιπτώσεις στην προσέλευση του κόσμου. Κι αυτό παρά το γεγονός ότι με προσωπική παράκληση του συνθέτη πραγματοποιήσαν έκτακτες εμφανίσεις στην παράσταση ο Στέλιος Καζαντζίδης με τη Μαρινέλλα, ο Μανώλης Χιώτης με τη Μαίρη Λίντα, αλλά και ο Κώστας Χατζηχρήστος, ο οποίος τότε ήταν ένας από τους δημοφιλέστερους Έλληνες κωμικούς ηθοποιούς.

Τον χειμώνα που ακολούθησε το καλοκαίρι του 1962 ο Μάνος Χατζιδάκις και ο Μίκης Θεοδωράκης συναντήθηκαν ιδιαιτέρως. Ή τουλάχιστον αυτό ισχυρίζεται κάποιος που τους είδε τυχαία. Κανείς δεν ξέρει πότε ακριβώς, ούτε που ακριβώς. Όπως κανείς δεν γνωρίζει τι ακριβώς συζήτησαν, αν και αυτός που υποστηρίζει ότι είδε δύο τύπους που τους έμοιαζαν να συζητούν χωρίς να θυμάται το πότε και το που, πιστεύει ότι άκουσε κάποιες από τις λέξεις τους. Μουσική. Ποίηση. Θέατρο. Σινεμά. Συναυλίες. Ελευθερία. Κατοχή. Εμφύλιος. Ανάσταση. Λύτρωση. Και πάλι ελευθερία. Τραγούδι. Αγάπη. Απελπισία. Συνεργασία. Συνεννόηση. Ευαισθησία. Και ξανά ελευθερία. Ο ίδιος ωτακουστής, αν και δεν θα έπαιρνε όρκο σε δικαστήριο, υποστήριξε ότι κάποια στιγμή μετά από ώρα σηκώθηκαν από τις καρέκλες τους, αγκαλιάστηκαν, ασπάστηκε ο ένας τον άλλο με μάτια υγρά και συνέχισαν από διαφορετικούς δρόμους, προς διαφορετικές κατευθύνσεις.

Όπως και νάχει το επόμενο καλοκαίρι του 1963 ο Χατζιδάκις και ο Θεοδωράκης συνεργάστηκαν στην παράσταση «Μαγική πόλις», που ανέβηκε στο θέατρο «Παρκ». Στο πρώτο μέρος ακούγονταν τα τραγούδια του Μίκη, στο δεύτερο του

Μάνου. Ήταν η εποχή της δημιουργίας. Κυρίως όμως ήταν η εποχή των κοινών οραμάτων. Οι άνθρωποι –και οι καλλιτέχνες άνθρωποι είναι- έδειχναν να ξέρουν ότι τα πράγματα όσο δύσκολα κι αν είναι προχωρούν με συλλογική προσπάθεια. Το τελικό αποτέλεσμα τους δικαίωσε. Όλους μαζί και τον καθένα ξεχωριστά. Σήμερα τίποτε απ' αυτά δεν ισχύει, παρά μόνο ως ανάμνηση και ιστορία. Στην τηλεοπτική και διαδικτυακή εποχή οι συνεργασίες δεν ευδοκιμούν. Ούτε στη σκηνή, ούτε καν στη ζωή.

Πηγή: voria.gr